

[Halfdan Hendriksen.]

forbyde Tilbageholdelse af Varer og unødvendig Mellemandhandel, og at Kontrollen hermed, og med Priser og Prisaftaler i det hele, udøves af det af Ministeren nedsatte Priskontrolraad. Det siger da sig selv, at det alt afgørende ved Bedømmelsen af Lovforslaget er Priskontrolraadets Sammensætning. Der fremgaar intet af Lovforslaget om, hvorledes Sammensætningen vil blive. Det er i Virkeligheden Handelsministeren, der udnævner samtlige Medlemmer og ganske enevældigt bestemmer, hvem der skal sidde i dette Raad. Den eneste Vejledning for Tingets Medlemmer indeholdes i § 2, Stk. 2, hvori det hedder, at Formanden ikke maa være interesseret i eller knyttet til nogen Erhvervsvirksomhed eller Erhvervsorganisation, og at et Flertal af Raadets Medlemmer ligeledes bør være uafhængige af Erhvervsvirksomheder, hvis Forhold berøres af Loven. Dette lyder jo meget smukt, men efter min Opfattelse bør saavel Raadets Formand som Raadets Medlemmer være Folk, der ikke alene har Kendskab til, men ogsaa er indlevede i Erhvervsforhold. Det staar for mig som hævet over enhver Tvivl, at kun Mænd, der kender Erhvervslivet og Erhvervslivets skrevne og uskrevne Love til Bunds, har Mulighed for at gøre en Indsats paa dette Omraade paa en saadan Maade, at retfærdige og fornuftige Beslutninger træffes. Hvis man blot kan have Tillid til, at Priskontrolraadet sammensættes paa en saadan Maade og tilknyttes Mænd med forretningsmæssig og i det hele erhvervmæssig Uddannelse og Forstaaelse, tror jeg, at et saadant Priskontrolraad har en smuk og samfundsmæssig set overmaade nyttig Gerning for sig og en Gerning, der vil blive respekteret fra alle Sider.

Nægtes kan det ikke — det ærede Medlem Hr. Stensballe var inde paa det —, at man hidtil fra Erhvervenes Side ingenlunde har været tilfreds med Administrationen af Priskontrollen, altsaa af Loven af 18. Maj 1937 om Prisaftaler m. v., men jeg vil haabe, at der under de forhaanden-værende Forhold, hvor Raadet vil faa en uhyre Magt og Indflydelse, og hvor et Fejltrin kan foraarsage ubodelig Skade, af Ministeren drages Omsorg for, at Priskontrolraadet faar en saadan Struktur, at det kan nyde fuld Tillid ogsaa fra Erhvervenes Side.

Det er en overmaade vanskelig Opgave, dette Priskontrolraad faar. Der maa administreres med Smidighed, med Forstaaelse og under Hensyntagen til det hele Samfunds Vel, ikke ensidigt og generelt.

Der kan overhovedet ikke, maa overhovedet ikke generaliseres paa et Omraade saa omtaaligt som det, vi her bevæger os paa.

Bestemmelserne om Handelsministerens og Priskontrolraadets Beføjelser, der i Virkeligheden er fuldkommen diktatoriske, er det aldeles afgørende ved de Paragraffer, Lovforslaget i øvrigt indeholder. Og at det er en diktatorisk Myndighed, der overgives Priskontrolraadet og Handelsministeren, fremgaar klart og tydeligt af Bestemmelserne i § 15, hvor det ganske vist hedder, at Besværing over Priskontrolraadets Afgørelser kan indbringes for et af Handelsministeren, altsaa af Handelsministeren selv, nedsat Nævn, bestaaende af 3 Medlemmer, hvoraf det ene efter Behandlingen i det andet høje Ting skal udpeges af Erhvervene, men det er i Henhold til samme Paragraf, Stk. 3, Ministerens Afgørelse, der er endelig. Det omtalte Nævn kan afgive en Indstilling til Handelsministeren om Klagen, men det er og bliver Ministerens Afgørelse, der er endelig.

Denne Bestemmelse er jeg ikke glad for. Jeg finder, at det er uheldigt, at Ministerens Afgørelse ikke kan indbringes for Domstolene. Jeg har altid og mit Parti med mig indtaget det Standpunkt, at det ikke bør være de til enhver Tid siddende Ministre, der inden for deres forskellige Omraader træffer den endelige Afgørelse af et Spørgsmaal som det, her er Tale om, men at det i vort Land bør være Domstolene, som har den endelige Afgørelse i deres Hænder. Det er urimeligt at berøve Erhvervene den Beskyttelse, Domstolenes Prøvelse af Tvivlsspørgsmaal nu engang yder dem. Det bør ikke være saaledes i vort Land, at Ministeren skal være Højesteret. Jeg ved, at de samme eller lignende Betragtninger er gjort gældende i det andet høje Ting, og jeg beklager, at den højtærede Handelsminister ikke har fundet det rimeligt at bøje sig for disse Betragtninger, hvis Rigtighed dog maa være indlysende. Naar man faar en saa yderliggaaende Beføjelse som den, Ministeren og hans Raad faar, og som vi er villige til at give dem, bør man ogsaa forstaa, at endelige Afgørelser af store og vigtige Spørgsmaal maa undergives Prøvelse fra anden Side.

Jeg forstaaer godt, og jeg sympatiserer ogsaa med den Henstilling, der fra Groserer-Societetets Komité, Industriraadet og Provinshandelskammeret er fremsat under Udvalgsbehandlingen i det andet høje Ting, og som gik ud paa, at Erhvervene skulde have Ret til at kalkulere deres Priser